

ΕΔΑΦΙΚΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ: Ο ΑΟΡΑΤΟΣ ΗΡΩΑΣ

Τα εδάφη αποτελούν οικία για πάνω από ένα τέταρτο όλων των ζωντανών ειδών, όμως η Ευρώπη δεν έχει καμία δεσμευτική νομοθεσία για να προστατεύσει αυτό τον πολύτιμο πόρο.

Εξαρτόμαστε από το έδαφος για τρόφιμα, ίνες, δομικά υλικά, καθαρό νερό, καθαρό αέρα, κανονισμό κλίματος, και αντιβιοτικά όπως η πενικιλίνη και στρεπτομυκίνη που προέρχονται

από το έδαφος. Η εδαφική βιοποικιλότητα είναι η κινητήριος δύναμη πίσω από αυτή τη παραγωγική ικανότητα, αλλά αυτή η ποικιλομορφία αντιμετωπίζει πολυάριθμες απειλές.

Μια νέα έκθεση που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγείται ότι η κακομεταχείριση της εδαφικής βιοποικιλότητας μπορεί να επιδεινώσει τις κλιματικές αλλαγές, να διακινδυνεύσει την αγροτική παραγωγή και να συμβιβάσει την ποιότητα του εδαφικού νερού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει την δημιουργία μιας δεσμευτικής νομοθεσίας σε αυτό τον τομέα από το 2006, αλλά παρόλα αυτά ελάχιστη πρόοδος έχει σημειωθεί. Η Οδηγία Πλαίσιο για το Έδαφος είναι για ακόμη μια φορά στην ατζέντα του Περιβαλλοντικού Συμβουλίου που θα διεξαχθεί στις 15 Μαρτίου.

Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος Janez Potočnik είπε: «Το έδαφος είναι ο αόρατος ήρωας βιοποικιλότητας. Στηριζόμαστε στα υγιή εδάφη για μερικές από τις πιο θεμελιώδεις υπηρεσίες οικοσυστήματος, και χωρίς αυτά η ζωή στον πλανήτη μας θα σταματούσε σιγά-σιγά. Μοιραζόμαστε τα εδάφη μας, έτσι είμαι πεπεισμένος για την ανάγκη για κοινή νομοθεσία σε αυτό τον τομέα. Επομένως καλώ τους υπουργούς περιβάλλοντος να θέσουν σε ισχύ ένα υγιές ρυθμιστικό πλαίσιο που θα εξασφαλίσει την προστασία αυτού του πολυτιμότερου πόρου και την σωστή εκμετάλλευσή του.»

Το έδαφος είναι ένας πόρος διαβίωσης που παρέχει πολυάριθμες ουσιαστικές υπηρεσίες, απελευθερώνοντας θρεπτικές ουσίες σε μορφές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα φυτά και άλλους οργανισμούς. Όταν αυτή η λειτουργία ανακύνκλωσης εξασθενίζει, η γεωργία, η δασονομία και εντέλει όλη η ζωή στη γη απειλείται.

Οι μικροοργανισμοί που περιέχονται στο έδαφος συμβάλλουν στον καθαρισμό νερού και βοηθούν στην αφαίρεση της ρύπανσης και των παθογόνων. Η απώλεια αυτής της υπηρεσίας θα μείωνε την ποιότητα και την ποσότητα νερών εδάφους και επιφάνειας, αυξάνοντας τον κίνδυνο της διάβρωσης και των εδαφικών καθιζήσεων στις ορεινές περιοχές, και της πλημμύρας στις πεδινές περιοχές.

Το έδαφος περιέχει επίσης το δεύτερο μεγαλύτερο απόθεμα άνθρακα στον πλανήτη. Η απώλεια εδαφικής βιοποικιλότητας μειώνει την δυνατότητα του εδάφους να ρυθμίζει τη σύνθεση της ατμόσφαιρας, μειώνοντας έτσι το ρόλο του ενάντια στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η ποικιλομορφία των εδαφικών οργανισμών βρίσκεται υπό απειλή από ακατάλληλες γεωργικές πρακτικές, την υπερβολική βοσκή, το καθάρισμα βλάστησης, τις δασικές πυρκαγιές και τις φτωχές πρακτικές άρδευσης. Η μετατροπή εδάφους, από λιβάδι ή δάσος σε καλλιεργημένο έδαφος, οδηγεί στη γρήγορη απώλεια εδαφολογικού άνθρακα, η οποία ενισχύει έμμεσα την παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας λόγω του φαινομένου του θερμοκηπίου. Η αστικοποίηση και η εδαφολογική σφράγιση είναι μια περαιτέρω απειλή, με την τσιμεντοποίηση ουσιαστικά να σκοτώνει τη ζωή κάτω από το έδαφος.

Λίγες χώρες έχουν ισχυρή νομοθεσία για να προστατεύσουν τα εδάφη τους, και επί του παρόντος δεν υπάρχει καμία νομοθεσία ή κανονισμός που στοχεύει συγκεκριμένα στην εδαφική βιοποικιλότητα σε διεθνή, ευρωπαϊκό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Για περισσότερες πληροφορίες (στην αγγλική γλώσσα):

Έκθεση: http://ec.europa.eu/environment/soil/index_en.htm

MEMO/06/341 σχετικά με θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους

Ιστοσελίδες σχετικά με το έδαφος στον Europa:

http://ec.europa.eu/environment/soil/index_en.htm

15 Μαρτίου 2010
(Πηγή: europa.eu)